

stod til Kjøbstæderne selv for deres eget Hærforn's Vedkommende at anstaafe Heste, men han nævnte tillige, at det i de allerfleste Tilfælde, eller jeg troer endog saa, han sagde i alle Tilfælde vilde være rigtigt at overdrage Anstaafelselen til Amtsraadet, fordi en saadan Sag ordnes lettere og mere oeconomic under een Autoritet. Ganske vist! Heri er jeg enig med den ærede Minister, men deraf troer jeg ogsaa maa følge, at det er rigtigt at antage det af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te District (J. A. Hansen) stillede Forslag, fordi man, hvis man undlod at antage det, vilde ligefrem have givet Kjøbstads-hærforn's brugernes Interesse Amtsraadet i Bold; thi de have jo vel nok en Udvei til at ordne Sagen for deres eget Hærforn's Vedkommende, men, da det efter Ministerens Ord, som jeg ogsaa tiltræder, vilde blive mere bekosteligt, saa vilde de i de fleste Tilfælde finde sig i, som et nødvendigt Onde at underkaste sig Amtsraadets Afgjørelse af Sagen. Men naar man nu huffer paa, at der desværre ikke altid hersker den bedste Stemning mellem Kjøbstads-Indvaanerne og Landdistricterne, idetmindste er det Tilfældet paa nogle Steder, saa troer jeg, at det ogsaa kunde blive en Anstødssten, som maafee kunde tjene til yderligere at irritere Stemningen. Jeg begyndte med at sige ligefrem og i Begyndelsen af mit Foredrag, at det var min Overbeviisning, at hverken Amtsraadet kunde eller endnu mindre vilde forurette Kjøbstæderne, men desuagtet troer jeg, at det maa være Kjøbstæderne forbeholdt at stemme med i en Sag, som vedkommer dem selv. — Iøvrigt er det ogsaa, foruden det af Rigsdagsmanden for Odense Amts 7de District (C. H. Hansen) nævnte Tilfælde, et andet, hvor Kjøbstædernes Communalbestyrelser have virket i Forening med Amtsraadene. Det var nemlig ved Inddeling af Valgdistricter i Aaret 1848; da blev der af Kjøbstædernes Communalbestyrelser sendt Delegerede for at tage Deel med dertil af Amtsraadet udvalgte Medlemmer i Ordningen deraf, saa at en saadan Sammentræden af udvalgte af Kjøbstædernes Communalbestyrelser og Amtsraadet ikke er noget enestaaende Exempel. Jeg

maa derfor paa det Indstændigste anbefale det Ændringsforslag, som jeg har nævnt.

Jugstrup: Det er ikke alene med Hensyn til Kjøbstædernes Hærforn, men det er ogsaa med Hensyn til alt det Hærforn i Landet, saavel privilegeret som uprivilegeret, der hidtil har været fritaget for Udredning af Heste til Armeens Brug, at jeg troer, at det vilde være ubilligt, om man nu gjorde denne Udredning til en fast Hærforn's Byrde. Vel har den ærede Ordfører sagt, at de Eiendomme, som hidtil have udredet Rytterheste, havde ogsaa hidtil været privilegerede med Hensyn til Skat, men det er paa ingen Maade Tilfældet, thi alle de ufrie Hovedgaardene her i Landet, som have de fornødne Edr. Hærforn, udrede Rytterheste, ligesaa vel som de privilegerede Hovedgaardens Giere, og det synes mig derfor, at være et yderligere Beviis for min Paastand om, at det er en Eiendoms- og ikke en Hærforn's byrde, som man her vil søge at faae skudt over paa hele Landets Hærforn. Dette er jo imidlertid dobbelt ubilligt, naar det her med Majoritet's Beslutning i Thinget er afgjort, at de privilegerede Hærforn's Giere skulle have Bederlag for deres Stattebeneficium.

J. A. Hansen: Ja, heller ikke jeg har ytret det Allermindste i min Motivering af det stillede Ændringsforslag om, at der var Fare for, at Amtsraadet vilde i dette Tilfælde som i noget andet, gaae Kjøbstæderne for nær, og jeg er ogsaa enig med den høitærede Justitsminister i, at Amtsraadet vilde kunne besørge det mere oeconomic. Men, hvad jeg tillod mig at paapege, det var, at, medens Kjøbstæderne, siden Communalanordningen kom ud i 1837 have ved særligt valgte Repræsentanter selv kunnet bestyre visse oeconomicke Anliggender, da forekommer det mig besynderligt nu i Aaret 1850, at undbrage en Sag aldeles fra Kjøbstadcommunernes egen Indvirkning; det forekommer mig at stride mod de Principer, som vi ellers nu til dags bekjende os til, saa at vi selv af det Hensyn, om end Sagen iøvrigt maatte forekomme ubetydelig, ikke skulde gjøre os skyldige i en saadan Modsigelse. Iøvrigt skal ogsaa jeg paapege, hvad jeg først af ikke vilde, men hvad en foregaaende